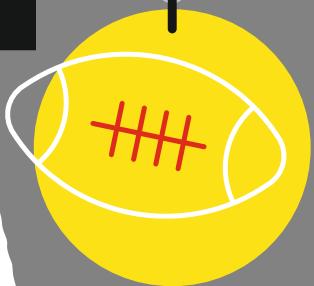

ŠUP 3

SWAP NOWINKY

prvý číslo r. 2020

ŠKOLA
UMELECKÉHO
PRIEMYSLU
PREŠOV

Vodárenska 3, 080 01 PREŠOV

2020/
2021

email: sekretariat@sup-po.sk

<http://www.sup-po.sk>

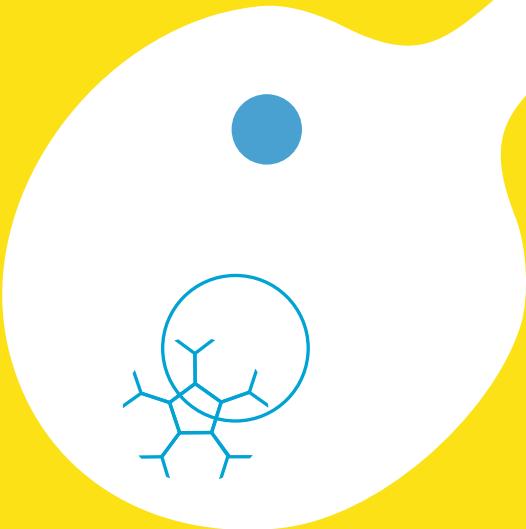
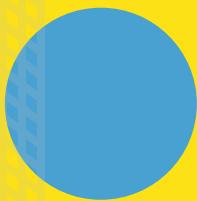
Žijeme zvláštnu dobu... Stíchlí hľadiská divadiel, spustli tribúny aj športoviská, zavreli sa školy. Naše životy sa scvrkli do online priestorov. No aj napriek tomu čas plynie a my zrazu meníme svoje hodnoty. Ako povedala Sára, prichádzame na to, že tešíť sa z maličkostí nie je maličkosť. Preto vám aj na týchto stránkach prinášame pári drobných častí mozaiky, ktoré vám možno spríjemnia deň a ukážu, že aj na prvý pohľad negatívna zmena nás môže obohatiť. Dočítate sa tiež, ako sa pán Daniel Hevier stal na chvíľu učiteľom našej školy, alebo ako to vyzerá, keď človek celý svoj život zasväti umeniu. Ukážky prác našich žiakov vás snáď nakopnú k tvorivosti a vy sa pustíte do aktivít, na ktoré ste doteraz nemali čas. Teraz už máte, tak hor sa do toho!

Soňa Bochnovičová

Obsah

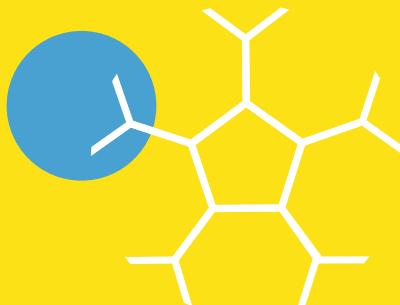
4	NÁZORY ŠTUDENTOV NA DIŠTANČNÉ VYUČOVANIE...TAK ČO VY NA TO?	
5	AKÉ VLASTNOSTI BY MAL PODĽA VÁS MAŤ DOBRÝ PEDAGÓG?	anketa
6	BÁSNICI BEZ PERA	
8	MÁRIA TIMKOVÁ	
11	ŽANETA LANGOVÁ	rozhovor
16	[BEZO ŠKOLY	Ceny nezastavíš... / Daniel Hevier, Človek. / Ondrej Macko / spomienky na teplo
22	UMELCI o ktorých sa oplatí vedieť	Rudolf Sikora / Alex Mlynářčík
26	KORONA GALÉRIA	Žiaci
28	Človeče, nenakaz sa	
29	KALENDÁR	
30	Koniec...	

Ďakujeme všetkým, ktorí mám pomáhali s vydaním tohto,
ako aj predchádzajúceho čísla. Ľuďom, ktorí stoja za pri-
pravou článkov, ilustrácií a ľuďom, ktorí prispeli do ankiet,
rozhovorov, alebo sa len tešia na nové číslo.

príprava článkov: Mgr. Alena Daňková
jazyková korektúra: Mgr. Marta Feketeová, Mgr. Soňa Bochnovičová

ĎAKUJEME

N

ÁZORY ŠTUDENTOV NA DIŠTANČNÉ VYUČOVANIE...

TAK ČO VY NA TO?

- je to náročnejšie, ako chodiť normálne do školy
- pod vedením učiteľa spraví v škole oveľa viac, doma mi to trvá podstatne dlhšie
- myslím si, že je na nás vyvíjaný veľký tlak, situácia sama o sebe je veľmi stresujúca a učitelia tomu nie vždy pomáhajú, či už svojou komunikáciou alebo, nadmerným množstvom úloh
- nie je to také zlé, učitelia sú niekedy aj chápaví a empatickí
- chcem ísť späť do školy
- je to niekedy nezvládnuťné
- je to smutné, lebo sa nevídame s ostatnými spolužiakmi
- nebaví ma byť celé dni doma, radšej by som bol v škole
- doma nemám absolútну motiváciu sa učiť
- ja by som bola radšej v škole, ako nie preto, že mi blbne internet dakedy, ale prosté chýbajú mi spolužiaci a tak
- je to raj na zemi pre introvertov
- mne dištančná výučba nevyhovuje, pretože lepšie je, keď nám niečo vysvetlí učiteľ, ako keď máme sami doma nad tým rozmýšľať (matematika a niektoré iné hodiny)
- doma nič nestíham, je toho veľa a nechápeme učivo, lepšie by to bolo v škole
- učitelia sa snažia ako môžu, ale nie všetko sa dá naučiť cez počítač, aj keď sme v 21. storočí...a nech sú učitelia akí sú, stále sa budem cítiť viac ako živý človek na hodinách v škole, ako byť zatvorená medzi štyrmi stenami
- nevyhovuje mi a nezmaturujem
- je to pre každého individuálne, ale dalo mi to lekcii: Váž si to, čo máš, lebo nikdy nevieš, kedy o to môžeš prísť...
- ja by som radšej bola v škole, aj keď by som mala menej času, je ľažké pochopíť látku cez internet
- fúúú, snažíme sa obe strany, až nám ide hlava puknúť
- chýba mi sociálny kontakt
- je to strašné, strašné, strašné
- som rád, že v kope sena sa nájdú aj chápaví učitelia
- ešte chvíľu a moje nervy budú v kýbli
- nikdy viac
- milujem koronu
- dištančné vzdelávanie sa mi nepáči a rada by som sa vrátila do školy

A

KÉ VLASTNOSTI BY MAL PODĽA VÁS MAŤ DOBRÝ PEDAGÓG?

- zhovievavý, empatický usilovný
- slobodný
- prísný
- vtipný a chápavý
- mal by byť vzorom pre žiakov
- mal by rešpektovať rozsah našich vedomostí
- veľa vymeškávať
- autoritatívny
- mal by sa úprimne zaujímať aj o naše problémy doma
- milý
- chápavý, vtipný, vysvetľovať neuspávajúcim tónom, učiť do života
- empatický
- nezaťažovať žiakov úlohami
- priateľský a milý
- priateľský, trpežlivý
- priateľský, milý, oddaný, chápavý, žartovný, kreatívny
- mal by doniesť opravené písomky do mesiaca
- mal by vedieť, aký predmet prišiel odučiť
- dobrý pedagóg je ten, ktorý najviac chýba
- nerobí zo seba Einsteina
- mal by si pamätať aspoň priezviská, mená by už naň bolo veľa
- pustí nás na MHD
- pustí nás skôr na obed
- je inšpiratívny, motivuje žiakov
- hlavne pokojný
- zaoberajúci sa svojou rodinou a svojimi deťmi
- umelec po všetkých stránkach, aby nás inšpiroval
- nie teoretik, ale praktik
- chcem vidieť jeho tvorbu, aby som videl či má právo kritizovať tú moju
- mal by byť dobrý psychológ
- chápajúci, mne doma nikto nerozumie
- privítala by som viac mladých učiteľov, tak do 25
- skromný, ale múdry
- čo tak humor, intelekt, skromnosť ?

Až taký sám

Nikdy som sa necítil až taký sám. Ale každý mi to hovoril, pýtal sa: „Prečo si stále v izbe? Nie je ti smutno?“ Ale prečo by malo? Hana je so mnou v izbe stále. Väčšinou, keď ráno vstanem, vidím ju, ako si niečo číta dole na koberci. Už som jej niekoľkokrát navrhol, že sa mamy opýtam, či pre ňu nemáme niečo na sedenie, alebo nech si sadne na moju posteľ, ale ona sa vždy len usmieva. Hana je u mňa väčšinu dňa. Hráme rôzne hry. Pexeso, karty, človeče. Nikdy však nehráme schovávačky. Nikdy totiž neviem Hanu nájsť, akoby sa vyparila. Zatiaľ čo ona mňa vždy nájde aj bez snahy.

Niekedy sa mama príde pozrieť ako sa máme. Vždy však pozdraví iba mňa. Opýta sa, aký som mal deň. Taktiež chce vedieť, či sa nechcem ist' hrať vonku s inými deťmi. Ale vždy jej poviem nie. Nechcem Hanu nechať samú. Viem, ako nerada chodí preč z mojej izby. Mame vždy zbledne tvár, keď jej poviem, že chcem ostať s Hanou. Akoby sa niečoho zlakla. Potom potichučky odíde.

S Hanou sme dnes hrali pexeso, keď mama prišla. Úsmev mala široký, kým sa na mňa nepozrela. Nechápal som. Spravil som niečo? Mama ku mne natiahla ruku, s vystrašeným výrazom tváre. „Podľať sa prejst'“ povedala ticho. Pozrel som sa na Hanu. Taktiež mala smutný pohľad v očiach. Bolo mi jej ľuto.

„Dnes nie mami. Chcem ostať sám s Hanou,“ a daroval som jej najväčší úsmev, aký som dokázal.

„Prečo nechceš tráviť čas aj s niekým iným, zlatko?“ snažila sa na mňa pousmiať mama.

Pozrel som sa na ňu a rozmýšľal. Vlastne som mohol ist' a predstaviť Hanu ostatným, aby ju poznali. Možno by potom pochopili, prečo s ňou chcem byť osamote. Možno by pocípili, prečo vtedy nechcem, aby s nami boli ďalšie ľudia. Alebo možno aj nie... „Zajtra mami. Bude to potom lepšie,“ pousmial som sa na ňu, aby mi úsmev opäťovala.

Pohlacila ma po vlasoch a snažila sa trochu zakryviť kútky úst do úsmevu. Predtým než odšla, sa na mňa smutne pozrela a potichu zavrela dvere.

Ked' som pohľad otočil k Hane, na tvári mala žiarivý úsmev.

„Keď s' tu, som s tebou radšej sám,“ povedal som a slzy mi pomaly stekali po tvári. Jedine vtedy som nebol až taký sám...

A
_ž t _ky _ám
_ám

Ema Kováčová II.A PRO

Sára Rind'ová
KORONOČAS

Prišlo to tak náhle,
korona teraz nad nami vládne.
Doma všetci zavretí
ako vo väzení.
Kedy sa skončí toto trápenie?
Nikdy?
Vie niekto? Vôbec nie.
Čas otázok, života a smrti.
Všetkých to zarmúti.
Protesty proti rúškam a testovaniu celému.
Ľudský život pre nás stratil cenu?
Doplácamo na vlastnú slobodu, hlúpost či
pohodlie.
Ktovia, kedy to všetko odznie.
Jedno je však jasné,
že sa môžeme mať krásne.
Možno je to iné,
strašidelné a v našich očiach priam až čierne.
Nemôžeme pred tým zatvárať oči,
že život sa v rukách politiky točí.
Niečo už muselo prísť a zastaviť móresy zlé.
Treba sa rozvíjať a učiť sa nové,
nech sa nezbláznime vo vlastnom domove.
Vonku nikoho niet,
vnútri si srdce lieč.
Čítaj, píš a vymýšľaj,
kreatívny život maj.
Tešíť sa z maličkostí nie je maličkost',
všetci už toho máme dosť.
Tak prosím, nos rúško a chráň svojich blízkych.
Nech sa zas usmievame na svet
tak ako nikdy,
nech všetci sme si zas blízki.
Druhá vlna je len ďalšia kapitola...
Pamäтай na slovo POKORA.
Neviem, čo to znamená
Kde nastala
Tá moja náhla zmena?

NA SLOVIČKO S MÁRIOU TIMKOVOU

Sem-tam sa mihnú pri umeleckých aktivitách našej školy historické kroje a kostýmy... Možno niekomu napadne otázka, odkiaľ sa vzali. Zapožičali sme ich? Kúpili? Tieto skvosty boli ale vytvorené na našej škole nášimi študentkami v rovnomennom odbore, ktorý rokmi zapadol prachom. Nie však spomienky žiakov a učiteľov, tie sú rovnako živé, ako v samotných začiatkoch. Jednou z prvých majsteriek, a to doslova, bola Mária Timková, absolventka Strednej školy umeleckého priemyslu v Bratislave, odbor Výtvarné spracovanie textilu, skvelá návrhárka, dizajnérka, učiteľka...

Zakej oblasti ste prišli učiť na našu školu?

Moja práca začala po škole v roku 1968 v Odevných závodoch kpt. Nálepku, kde som pracovala ako návrhárka. Naučila som sa šíť saká, kabáty, bundy, nohavice - pre seba aj rodinu. Vnikla som do tajov veľmi zložitej technológie odevného priemyslu. Bola to spolupráca návrhárky, technológa, človeka čo robil strihy a krajčíra... Po čase som prešla do Plety ako návrhárka a tam som sa zas naučila ako spracovávať úplet. Bolo to 30 rokov teórie a praxe, po ktorej som nastúpila do umeleckej školy na Vodárenskej ulici ako majsterka odborného výcviku.

Pamäťate si na celkom prvé tyždne v škole?

Začiatky boli ľažké... Nastúpila som začiatkom školského roku, dielňa ešte nebola vytvorená, neboli zakúpené šijacie stroje, nepoznala som rozvrhy ani tematické plány, ktoré mali žiačky preberať. Moje prvé žiačky boli družáčky, 5 dievčat, triednou bola pani Štecová a prax mali rok predtým v dielňach výroby. Rýchlosťou blesku, doslova zo dňa na deň, som sa

musela naučiť šíť na následne kúpených priemyselných strojoch, na ktorých som nikdy nešila... rýchlo prispôsobiť učivo, pripraviť podmienky v dielni na učenie... noví kolegovia... každú chvíľu ma niečo zaskočilo...

A čo celkom prvy kostým alebo téma, na ktorú ste kostým vytvárali?

Začala sa krátka spolupráca s paní Kornéliou Ivanovou, ktorá mala baletnú školu NELA. Materiál na vystúpenie sa kupoval podľa potreby postáv, tiež to bolo rôzne zháňanie - aby to nebolo drahé, aby sa využilo dostupné, zháňali sa gombíky, ozdoby. Toho času v dielňach boli družáčky aj tretiačky, ktoré už mali nadobudnuté základné vedomosti o šíti. Keď sme šili pre baletné predstavenie Malý princ, dievčatá to začalo baviť, lebo začiatky šitia nie sú až také zaujímavé, ako šíť kostým pre konkrétnu postavu. Šili sme vojakov, šaty pre lenivé princezné, malého princa, královnú a dievčatá za to dostali aj lístky na predstavenie do DJZ. Veľkolepé predstavenie Malý princ - to bolo radost! Pôžitok mali nielen zo svojej práce, ktorá mala úspech, ale aj z hľbky myšlienok z Malého princa a umenia baletu či krásnej hudby.

A z odboru scénický maskér nám žiaci s majstrami dotvárali kostýmy maskami alebo maľovaním tváre na výstavy aj iné predstavenia.

Boli v škole vytvorené ideálne podmienky pre tento odbor?

Ale áno, podmienky boli, aj ochota zo strany školy. Miestnosti boli dosť veľké, stroje postačovali a aj keď bolo v skupíne 11 dievčat, dalo sa to zvládnuť. Po čase, keď boli žiačky zasvätené do tajov tvorby divadelných kostýmov, bol odbor pre školu veľkým prínosom.

Módne prehliadky mali v tomto období veľký úspech. Dievčatá mohli predviesť svoje nápady nielen na pôde školy, ale aj mimo nej. Čo všetko sa ešte v rámci

odboru vytváralo?

Síli sme rôzne kostýmy aj karnevalové masky za účelom požičiavania, aby škola získala nejaké prostriedky a aby sa bolo čím prezentovať na dňoch otvorených dverí, na módnich prehliadkach či výstavách. Mali sme spoluprácu aj so svadobným salónom, šili sme z materiálu zo salónu - malé šaty pre dievčatá, motýliky, kravaty pre chlapcov. Odmenou bol nielen dobrý pocit z dobre vykonanej práce, žiačky si mohli v sáline vyskúšať svadobné šaty.

Spomínam si na festival paličkovej čipky...

Na výstavu festivalu paličkovej čipky v roku 2003 sme šili šaty dotvorené paličkovanou čipkou. Bola to pre mňa výzva, späťne som sa vrátila do čias paličkovania v škole a upaličkovala som niekoľko čipiek na šaty, ktoré ušili dievčatá. Veľmi ich to bavilo, lebo

si svoje výrobky mohli aj predvádzať na módnej prehliadke.

Zostali v spomienkach nejaké výnimočné chvíle?

Spomienky na školu aj na dievčatá mám milé a rada sa k nim vraciam. Bolo zaujímavé sledovať ich rast osobnosti, dospevanie. Bolo to také rodinné - samé dievčatá, spoločné desiatovanie... jedna žiačka, rodená mamina, niekedy doniesla pre všetky domácu pomazánku, z lásky mi ušila ihelník - srdiečko, ktorý doteraz mám a používam. Učila som dievčatá vymýšľať čo vytvoriť z materiálu, ktorý sme mali k dispozícii, následne vybrať strih z Burdy, lebo v dielňach neboli čas na vytváranie strihu. Následne sme strihy upravovali, prispôsobovali, rozmyšľali sme ako vymyslieť výstuž z dostupných vecí ako pvc slamky, pružiny z hodín, rôzne hradice, krabice, papier. Bolo to také malé

dobrodružstvo. Kostýmy, ktoré sme šili, sme dokumentovali nákresmi a malým popisom a kúskami použitého materiálu. Viac som ich kreslila ja, dievčatám kreslenie veľmi nešlo. Kovovú výstuž na maturitné gotické klobúky sme ale dali zhotoviť odborníkom v dielni. Šili sme aj topánky k šatám či karnevalovým kostýmom. Dievčatá mali radosť aj zo zútulňovania si pracovného prostredia a keďže nám do dielne svietilo slnko, batikovali sme si s radostou závesy. Krásnych spomienok je veľa...

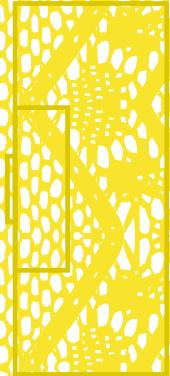
Ako ste ukončili svoje pôsobenie v odbore?

Nesplňala som kvalifikačné predpoklady, preto som musela odísťku dňu 31. 5. 2004. Potom som zmenila smer a začala som sa venovať maľbe na hodváb a iným textilným technikám.

Veľmi pekne ďakujem za rozhovor.

Alena Daňková

Lucia Anna Franková IV.B GRD
Počul som, čo si nepovedal

Lucia Anna Franková IV.B GRD
Proces myšlienok

PhDr. Janette Langová

PhDr. Janette Langová, aktívna komunálna poslankyňa, predsedníčka občianskeho združenia J.D. - Galéria J.L, organizátorka charitatívnych a umeleckých podujatí a vedúca galérie Caraffova väznica. Naši žiaci sa s ňou mohli stretnúť práve tam - pri obhajobách PČ OZ MS, na výstavách a nespočetne mnohých akciách priamo na Floriánovej ulici. Caraffku by sme bez príkras mohli nazvať miestom, kde to žije 24 hodín.

Vyštudovala si odbor slovenský jazyk - výtvarná výchova a na chvíľu si ľa užili aj žiaci na základnej škole. Čo rozhodlo, že si sa upísala celkom inej práci, aj keď, samozrejme, umením žiješ naďalej?

Práca so žiakmi či študentmi má svoje čaro a je len na talente učiteľa ako dokáže vykúzliť maximum zo svojho „materiálu.“ Presne toto čarovanie - zadávanie tzv. problémových úloh a spoločné hľadanie spôsobov riešení ma neskutočne bavilo. No práca učiteľa má príliš veľa byrokratických zbytočností, ktoré mi mnohokrát znechucovali prácu a musela som sa znova a znova vydávať so svojimi žiakmi na cestu hľadania - a vždy ma to lákalo pracovať v oblasti umenia. Už ako učiteľka VV som sa snažila chodiť so žiakmi do galérie a interpretovať im vystavené diela. Mnohokrát sme mohli pracovať priamo na výstavách vďaka skvelým lektorom, ktorým nechýbalo zanietenie. Bavilo ma sledovať emócie mojich žiakov, ktorí aj vďaka mne boli prvýkrát v takej inštitúcii. Keď prvýkrát videli nejaký abstrakt alebo gestickú maľbu, často som sa stretla s reakciou: „Toto namalujem aj ja!“ Vtedy som si poviedala, ok, podieme to teda skúsiť a začali sme so žiakmi priamo na výstavách

pracovať s umeleckým dielom. Vo finále boli žiaci sami prekvapení, že to nie je až také jednoduché namaľovať abstraktný obraz.

Veľmi ma bavilo viesť takto, možno ne tradične, svoje hodiny, a keď sa naskytla príležitosť ísť pracovať do Šarišskej galérie ako galerijný pedagóg, využila som túto šancu a myslím, že som tento krok nikdy neolutovala.

Škola aj galéria je typická úzkym kontaktom a prácou s ľuďmi. Mnohí si ale predstavia človeka uzavretého medzi štyri stenami, ktorého už po inštalácii diel nečaká žiadna práca.

Ako som vyššie spomenula, je krásne a zároveň náročné pracovať s prijímateľom umeleckého diela, teda so samotným návštěvníkom, či už je to dieťa predškolského veku, teenager alebo senior. Práve po otvorení výstavy začína ozajstná práca s návštěvníkom - ak teda má o to záujem. Mojim cieľom je počas každej výstavy vymyslieť a doslova našiť na mieru nejakú zaujímavú činnosť, ktorá súvisí s vystavovanými dielami, či už prostredníctvom kvízov, hádaniek, úloh alebo samotnej tvorivej činnosti. Veľmi mi záleží na tom, aby si

návštěvník od nás odniesol nejaký zážitok, emóciu.

Na ktorý galérijny projekt si najviac pyšní?

Sú to projekty, ktoré kvôli obľube pravidelne opakujeme - či už je to Foto v Caraffke, Bienále maľby, kresby a grafiky, no v neposlednom rade sú to výstavy so zaujímavými umelcami alebo kurátormi. V roku 2019 sme napríklad spolupracovali s kurátorom z Anglicka, ktorý vedie úspešnú londýnsku galériu a vďaka nemu sme priniesli tvorbu mladých autorov z celého sveta. Teraz v čase Covidu sme mali dve možnosti - buď sa poddáme situácii a budeme mať galériu prevažne zatvorenú, alebo to riskneme a pokúsime sa o nemožné.

archív mesta Prešov, archív Galérie Caraffova väznica

Som rada, že sme sa nevzdali a v čase núdzového stavu v štáte sme priniesli fotografie svetoznámeho Jana Saudka. Našu galériu počas októbra a novembra navštívilo cca 2 000 návštěvníkov, a to, že stáli kvôli opatreniam v rade vonku, sme ešte nezažili. Len málokto si môže povedať, že stál v rade na umenie, takže určite som hrdá na to, že sme zabojovali a urobili všetko preto, aby táto výstava v Prešove mohla byť. Stretli sme sa ohromnými reakciami, ktoré ma presvedčili, že ľudia bez umeenia jednoducho nevedia fungovať... a to ma, samozrejme, nabíja, viem, že moja práca má zmysel.

archív mesta Prešov, archív Galérie Caraffova väznica

Prešovčania vedia, že veľmi rada okupuje priestor Floriánovej ulice, ktorý sa vďaka tebe stal živým organizmom. Po celý rok tu usporadúvaš umelecké aj charitatívne akcie a pozývaš na nich umelcov, remeselníkov, ľudí, ktorí fandia umeniu...

Áno, priestor pred Caraffkou si do slova pýta umelecké oživenie či v podobe koncertov, predajcov hand made výrobkov alebo maliarov. Je to nádherná ulička, ktorá má svoju dušu a bola by škoda nevyužiť jej potenciál. Dávame tu možnosť odprezentovať sa

každému umelcovi, ktorý prejaví záujem, a to, že sa k nám opäťovne rok čo rok vracajú, hovorí za všetko.

Rozprávočka moja naj... výtvarná súťaž, ktorá prekročila hranice Slovenska. Ako sa jezdí?

Minulý rok sa kvôli Covidu ročník neuskutočnil, ale verím, že to opäť v roku 2021 rozbehneme. Nikdy nezabudnem na tých viac ako 7000 obrázkov z celej Európy a na dielčiu prácu s ich inštalovaním až po zápis o slovenský rekord. Sú to veci, ktoré mi už nikto nikdy nevezme a vždy budem na to s láskou spomínať.

Múr pri hotelovej akadémii zaujal všetky vekové kategórie. Najmä mladí ocenia možnosť potúlať sa históriou mesta. Ako dlho si sa odhodlávala premeniť nezáživné prostredie na exteriérovú galériu?

Cca od roku 2014 sme začali riešiť ako tento múr skrásiť, keďže som bola častokrát konfrontovaná ako mestská poslankyňa so žiadostami premaľovať vulgarizmy na ňom. Áno, najjednoduchšie by bolo premaľovať ho na bielo, ako bol pred postriekaním vandalov, ale prečo si to nesťažiť a nepriestrieť Prešovčanom niečo výnimočné?

Začali sme v roku 2015, no po pár dňoch sme boli stopnutí, keďže sme museli dokladovať mnoho potvrdení a súhlásov, kladných stanovísk, čo trvalo 2 roky. Od roku 2017 tu každým rokom pribudnú nejaké malby. V ostatnom čase som sa stretla v súvislosti s touto stenou aj s hejtmami na sociálnych sieťach a poviem úprimne, že ma to dosť zabolelo, keďže sme ako občianske združenie J.D - Galéria J.L do tohto projektu investovali veľmi veľa peňazí s tým najlepším úmyslom. Ale s tým asi musí človek rátať, že sa nedokáže všetkým zavdačiť a nikdy nebude pre všetkých „pekný.“

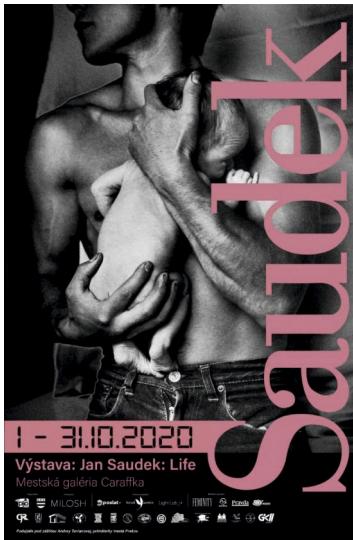
Akým projektom nás prekvapiš na budúci rok?

Všetko sa v súčasnosti odvija od situácie s pandémiou, preto sa ani nedá plánovať. Pravdou je, že výstavný plán v Caraffke začíname napĺňať už na rok 2022, takže verím, že každý kto má rád výtvarné umenie si u nás nájde niečo, čo ho zaujme a čím trochu pookreje.

Nedá mi na záver...straší v Caraffovej väznici?

Áno, samozrejme, kto neverí, nech sa príde presvedčiť.

Alena Daňková

Ceny nezastavíš...

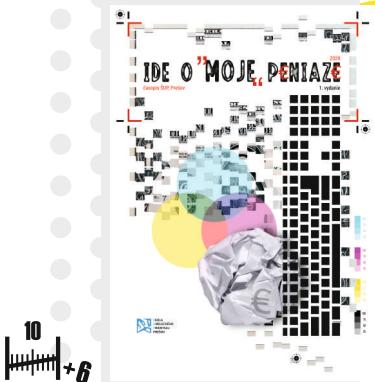
A j napriek tomu že do posledného momentu nebolo jasné akým spôsobom vyvrcholí súťaž, ceny k nám „dobeigli“ a žiaci si „dobeigli po ne“.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Metodicko-pedagogické centrum, Asociácia spotrebiteľských subjektov Slovenska, Asociácia učiteľov občianskej výchovy a náuky Ľubovnianska knižnica vyhlásil 23. ročník súťaže **Spotrebiteľská výchova „SPOTREBA PRE ŽIVOT“** s podtitulom

„Spotrebiteľ na internete a ochrana autorských práv“.

Zúčastnili sa jej aj naši žiaci **Diana Fedorová, Sergej Semanco, Andrea Sarnecká**, pod vedením Ing. Kataríny Karl'ovej a Mgr art. Vladimíra Semana a získali jednu z hlavných cien. Najúspešnejšie družstvá žiakov sa mali zúčastniť v máji 2020 na slávnostnom vyhodnotení a ocenení najúspešnejších tvorcov časopisov v Červenom Kláštore, v Pieninskom národnom parku. Vzhľadom k opatreniam sa ale odovzdávanie cien presunulo ku všetkým vŕťazom na domovskú pôdu.

Gratulujeme.

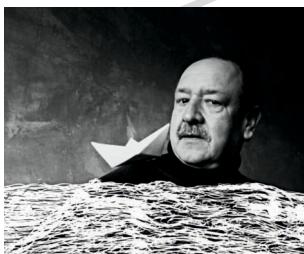

Daniel Hevier, Človek.

Predpokladám, že meno tohto pána ste počuli. Áno, je súčasťou maturitných otázok zo slovenčiny. Básnik, prozaik, textár, dokonca aj ilustrátor. Pár minút po tom, ako boli zavreté stredné školy a prešli sme na dištančnú formu, oznámiel na svojom facebookovom profile, že bude rád, ak ho učitelia pozvú na svoje hodiny. So smútkom som mu napísala, že mi je ľúto, že neučím slovenský jazyk. O to prekvapujúcejšia bola reakcia p. Heviera na to, že učím aj aplikovanú ekonomiku – ponúkol svoju účasť. Vraj: „S peniazmi robím každý deň a zarábam si od svojich 15-tich rokov.“

Neuveriteľné sa stalo – v pondelok 19. novembra 2020 si IV. A uvedomila, že na obrazovke majú známu tvár, ktorá sa im neuveriteľne prieateľsky prihovára. Dozvedeli sme sa, ako pán Hevier vyzeral v čase maturity, ako si financuje ateliér, po ktorom nás povodil, ako fungujú tantiemy a postrehy, ako si slobodný umelec financuje a manažebežný život. Túto hodinu si určite budeme všetci pamätať a bola to ozaj pozitívna motivácia.

Ing. Katarína Karl'ová, uč. AEK

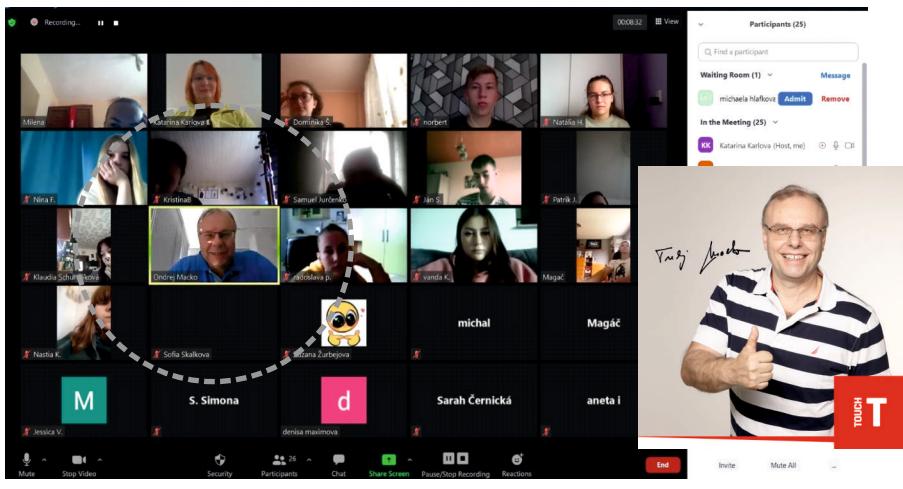
30. november je Deň počítačovej bezpečnosti. Posledné školské roky sme nikdy nezabudli. A vymýšľali sme rôzne aktivity, súťaže, testy, či čítanie „s porozumením“. Tento školský rok 2020/21 sme sa v laviciach dlho neohriali. Prvé dva týždne sa pri počítačoch neučilo, potom sme sa ďalšie dva týždne spoznávali a nastavovali si pravidlá, čo sa nám kvôli rúškam celkom nepodarilo.

A opäť sa s našimi žiakmi vídam len vďaka vymoženosťam našej doby, cez niektoré videokonferenčné programy. Nastalo obdobie, keď prichádzame o priamy kontakt, často ani nevidíme, čo robia naši žiaci – keď klikajú a riešia naše úlohy. Už po prvom týždni sme si uvedomovali, že toto bude ľažké obdobie. Žiakov netreba len učiť, ale aj vychovávať, motivovať, presvedčať o zmysle vecí. Vznikol nápad. Spočiatku sa nám zdal nereálny a neuskutočiteľný. Budem si na svoje hodiny občas pozývať hostí. Nie hocijakých! Na informatiku som uvažovala pozvať Billu Gatesa, ale

zatiaľ mi neodpovedal na moju žiadosť. Oslovia som aj firmu ESET (majú na svedomí najznámejší antivírový program), ale nedostala som kladnú odpoveď. Osmelila som sa a napísala som p. Ing. Ondrejovi Mackovi. Nebudem oňom písať dlhé vety, lebo je dostatočne mediálne známy (v televízii ho môžeme vidieť často, ak sa napríklad vyskytne nejaká bezpečnostná hrozba, je novinár, šéfredaktor časopisu TOUCH-IT).

Áno, tohto pána sme mali na online hodine informatiky v II.B. Nebolo to sice v Deň počítačovej bezpečnosti, ale kto mal vedieť, že pán Macko tak promptne zareaguje? Vie veľmi pútavo rozprávať a tak jeho prítomnosť bola ozajstným zážitkom. Pýtal sa nás aj na zabezpečenie našich školských a domáčich zariadení, odporučil nám plug-in verzie videokonferenčných softvérov a poroprával ako vznikajú recenzie technologických noviniek.

Ing. Katarína Karlšová, uč. AEK

Účelové cvičenie
spomienky na teplo

Biografia

Narodil sa 17. 4. 1946 v Žiline, žije striedavo v Bratislave a Prahe. V rokoch 1963 – 1969 študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave (prof. Milly a prof.

Matejka) a súčasne v rokoch 1963 – 1965 študoval na Vysokej škole múzických umení v Bratislave (prof. Vychodil). Pri pobytu v Paríži mu v auguste 1968 bolo ponúknuté štipendium, ale vrátil sa do vtedajšieho

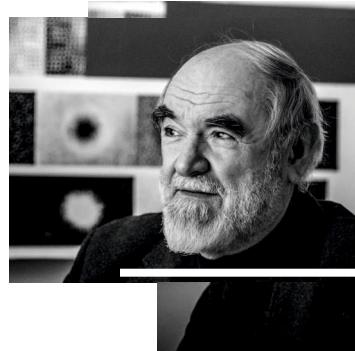
ským, Knutom a Novákom). V roku 1996 sa zúčastnil na založení fóra Zachráňte kultúru. Pedagogicky dlhodobo pôsobil na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave a na Fakulte umenia Technickej univerzity v Košiciach. V roku 1992 bol vymenovaný za profesora.

Vorba

Životopis Rudolfa Sikoru akoby naznačoval, že ide o politika, občianskeho akti-

Rudolf Sikora

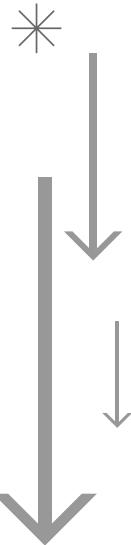

Československa. V januári 1969 vytvoril cyklus veľkých malieb s názvom Múr – na poctu Jánovi Palachovi. V roku 1970 organizoval 1. otvorený ateliér a v roku 1973 Symposion I a II, na ktorom sa zúčastňovali (k socialistickému realizmu) alternatívni výtvarníci, hudobníci a historici umenia. Začal spolupracovať s neoficiálnymi ochrancami prírody. Počas ďalších 15 rokov bol aktívnym organizátorom či účastníkom viacerých umeleckých aktivít, považovaných vtedajšou štátnej mocou za protisocialistické. V apríli 1988 bol prizvaný na celoslovenský aktív Zväzu slovenských výtvarných umelcov. Výsledkom Sikorovho vystúpenia bola abdikácia doterajšieho normalizačného predsedu Zväzu. Sikora bol jedným z iniciátorov stretnutia umelcov 19. 11. 1989, na ktorom vznikla Verejnosc proti násiliu. V roku 1988 založil skupinu Syzgía (spolu s Hošov-

vistu alebo ochrancu životného prostredia, v skutočnosti však ide o výnimočného, spoľočensky angažovaného výtvarníka. Témam, ku ktorým sa výtvarne vyjadroval, zasadene do 70-tych (normalizačných) rokov, a jeho ľudské vlastnosti, ho predurčili na pozíciu umeleckého i občianskeho disidenta. Sikora je predovšetkým dôsledný a na Slovensku asi najvýraznejší konceptualista s myšlienkovými posolstvami zameranými najmä na základné existenciálne vzťahy človeka k prírode, Zemi a vesmíru. Vyjadruje sa predovšetkým výtvarným jazykom znaku, symbolu či geometrie. Spočiatku maľoval, no potom na veľmi dlhé obdobie (asi do roku 1987) opustil tradičné výtvarné médiá a využíval najmä fotografiu, serigrafii, offsety, vlastné texty atď. Sikora je nenapodobniteľný predovšetkým vo využití technologických špecifík fotografie, na ktorej sú

založené veľké cykly diel, ako napr. Z mesta von (1970), Rez civilizáciou (1972), Pocta priesocenejmu poludníku (1971/1975), Habitat (1975), Čierna diera (1976/1979), Noosféra (1981), V súradniciach času a priestoru (1980), Dotyky (1980), Diaľnice (1981), Antropický princíp (1983 – 1985), Pozemštan (1985 -1998) atď. Od roku 1976 Sikora pracoval na cykle Pyramídy – v rôznych výtvarných technikách, základom ktorých sú motívy minulosti, prítomnosti a budúcnosti vyjadrené jasou a jednoduchou geometrickou skladbou diela. V druhej polovici 70-tych rokov vo svojich dielach riešil existenciu človeka priradenými grafickými znakmi – hviezdičkou (*narodenie), šípkou (rživot) a krížikom (tsmrt). Začiatkom 90-tych rokov začal byť Sikorov výtvarný jazyk viac spojený s geometrickými a konštruktivistickými prvkami. Prejavilo sa to najmä vo velkých cykloch, akými sú Erby, Malevičov hrob a Hrob pre Maleviča. Od druhej polovice 90-tych rokov Sikora rozvíjal program velkorozmerných diel, napr. Polčas rozpadu, niektoré modifikácie Erbov a Hrobov pre Maleviča. Pre ich umeleckú kvalitu a interiérovú monumentálnosť sú výtvarnému kritikmi označované za výnimočné. Je pomerne veľa slovenských výtvarníkov, ktorí sú doma kunsthistoricky cenení a v zahraničí ich takmer nikto nepozná. Je veľmi málo slovenských výtvarníkov, ktorí sú ocenovaní doma i v zahraničí. Sikora patrí medzi najmenší počet slovenských výtvarníkov, ktorí sú ocenovaní viac v zahraničí ako doma.

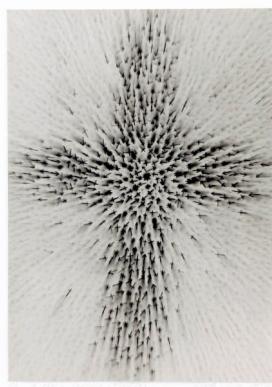
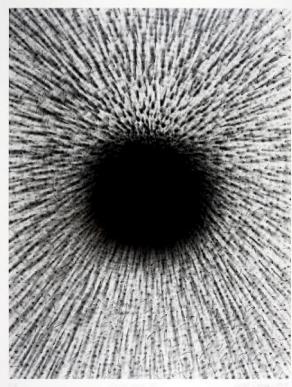

Rudolf

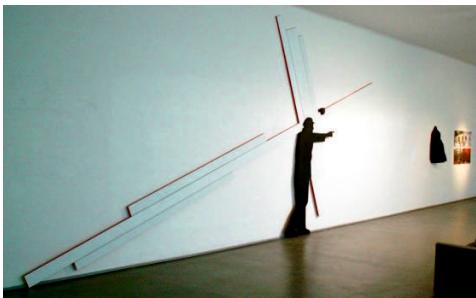
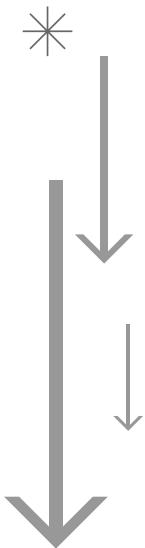

Sikora

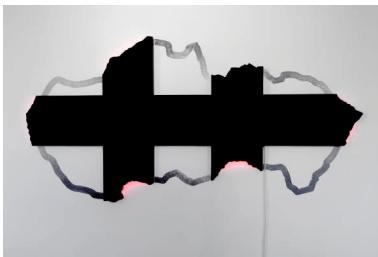
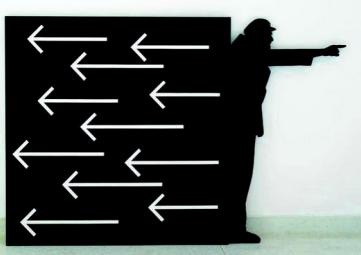

Rudolf

Sikora

†

B iografia

Narodil sa 14. 10. 1934, žije striedavo v Žiline a Pariži. V roku 1951 (ako 16-ročný) bol zadržaný v Rakúsku za ilegálne opustenie Československa, za čo bol aj odsúdený a väznený. Neškôr pracoval ako maliar a natierač, aranžér a fotograf. V rokoch 1959 – 1965 študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave (prof. Milly a prof. Matejka) a na Akadémii výtvarných umení v Prahe (prof. Sychra),

v rokoch 1965 – 1967 pôsobil ako asistent na VŠVU v Bratislave. V roku 1967 začal pôsobiť v slobodnom povolaní, spolupracoval najmä s architektmi pri umeleckom stvárnení interiéru a exteriéru. Postupne začal umeleckú tvorbu realizovať v zahraničí, najmä v Pariži, publikoval manifesty a teoretické state. Získal štipendium vo Ford Foundation (1972) a v Guggenheim Foundation (1986). V roku 1968 odmietol ponuku žiť a tvoriť vo Francúzsku a toto rozhodnutie nezmenil až do roku 1989. V 70-tych a 80-tych rokoch trvalo žiť v Prahe, v ktorej sa postupne začlenil do jej kultúrnej scény. Často bol v tomto období na dlhodobých pobytach v Žiline a Pariži. V roku 1972 bol vylúčený zo Slovenského zväzu výtvarných umelcov. Mlynárcík bol explicitne považovaný za propagátora „myšlienok buržoázneho západ-

ného umenia“. V rokoch 1990 – 1991 pôsobil ako riaditeľ Galérie umení v Žiline.

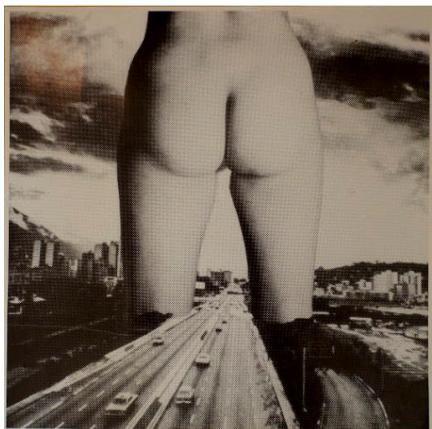
Tvorba

Alex Mlynárcík je jeden z mála slovenských výtvarníkov, ktorým sa podarilo zasiahnuť aj do vývoja západoeurópskeho výtvarného umenia. Umelecky i osobnostne determinujúce sa pre neho stalo jeho stretnutie s francúzskym výtvarným kritikom Pierrom Restanym. Práve on definoval teóriu Nového realizmu a založil rovnomenennú skupinu (1960 – 1964), ktorej najvýznamnejším predstaviteľom bol Yves Klein a podľa ktorej všedné, obyčajné veci a skutočnosti vstupevali do výtvarného diela. A. Mlynárcík sa stal protagonistom „slovenskej línie“ Nového realizmu (Chalupecký), ktorý si vy-

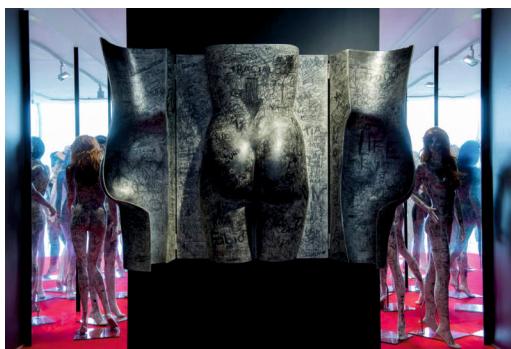
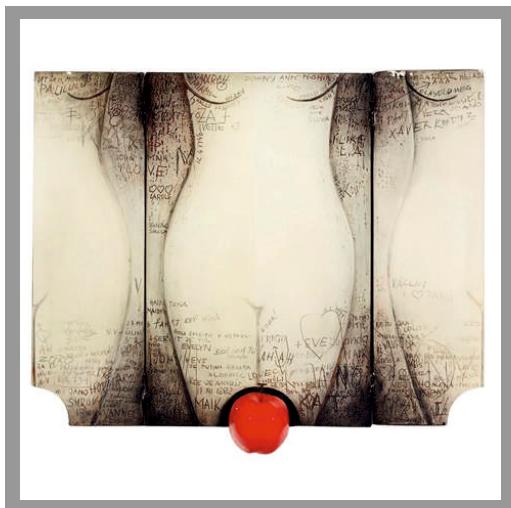
bral dve základné myšlienky – privlastnenie reality a reakciu publiku. V prvej polovici 60-tych rokov bol A. Mlynárcík ovplyvnený tvorbou M. Medka a mal blízko k abstrakcii (informelu). V tejto líniu vytváral cykly pozlátených reliéfov, ktoré nazýval Epitafy alebo Relikviáre. Neskoršie diela s názvami Permanentné manifestácie, v podobe dotvorených ready-made torz figurín ženských tiel, už predstavovali Mlynárcíkov príklon k Novému realizmu. Ten bol založený na východisku, akoby sa všedné veci (napr. figuríny ženských tiel) vymkli zo všedných súvisostí, dokazujúc, že v každom realistickom predmete je aj „poetický náboj“. Približne od polovice 60-tych rokov sa však Mlynárcíkov výtvarný prejav takmer dematerializoval. Mlynárcík skôr „manifestuje svoje a kolektívne pocity ako vyrába obrazy“

(Lamač). Stále viac a viac sa posilňovala „akčná línia“ Mlynárikovej tvorby, kedyže chápe umenie ako „totálnu akciu“ (Straus). V roku 1965 A. Mlynárik vyda Manifest HAPPSOC (spolu s Filkom a Kostrovou) a zorganizoval rovnomenné akcie v Bratislave. Až do konca 90-tych rokov pokračoval v ich organizovaní doma aj v zahraničí (FR). Vznikali tak happeningy pod viacerými názvami, s rôznym zameraním a na rôznych miestach. V podmienkach socialistického realizmu a normalizácie mali tieto akcie zjavný „revolujúci“ podtext. V roku 1971 založil, spolu s architektmi Meckovou a Kupkovičom, skupinu VAL (Cesty a aspekty zajtraška). Mlynárik sa v priebehu 20 rokov podieľal na približne deväťdesiatich výtvarno-dekoračných projektoch v architektúre a urbanizme. Práve tieto projekty mu umožnili „finančne prežiť“ svoju avantgardnú umeleckú orientáciu. V 90-tych rokoch Mlynárik vytvoril sériu fotomontáží, v ktorých spájal rôzne motívy, často krajinu, do ktorej „za-sadil“ ženské telo, resp. ženský akt. Mlynárik chápe svoju tvorbu predovšetkým ako prostriedok a výsledok kolektívnej komunikácie, zasahujúc významy všednej každodennej skúsenosti, nebráni sa diváckej interpretácií či dokonca dotvoreniu svojho diela.

LEX LEX LEX LEX

Mlynářčík
Mlynářčík

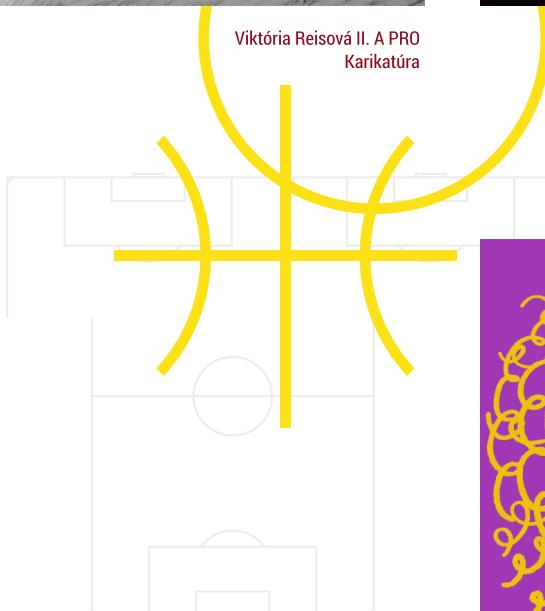
Mlynářčík

KORONA GALÉRIA

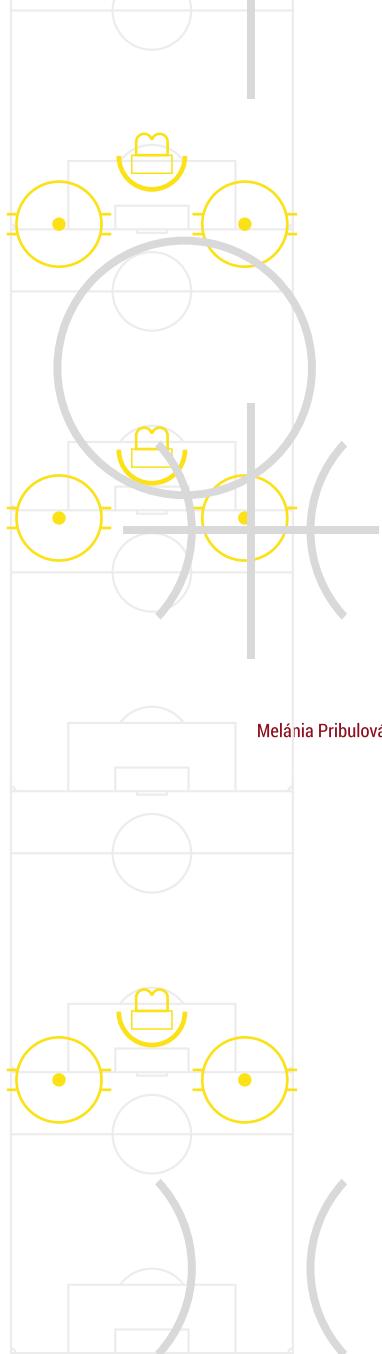

Viktória Reisová II. A PRO
Karikatúra

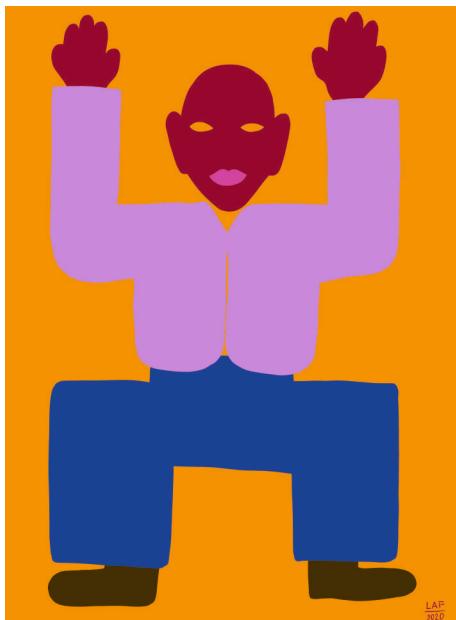
Ľena Kováčová II. A PRO
Karikatúra

Lucia Anna Franková IV.B GRD
Angel

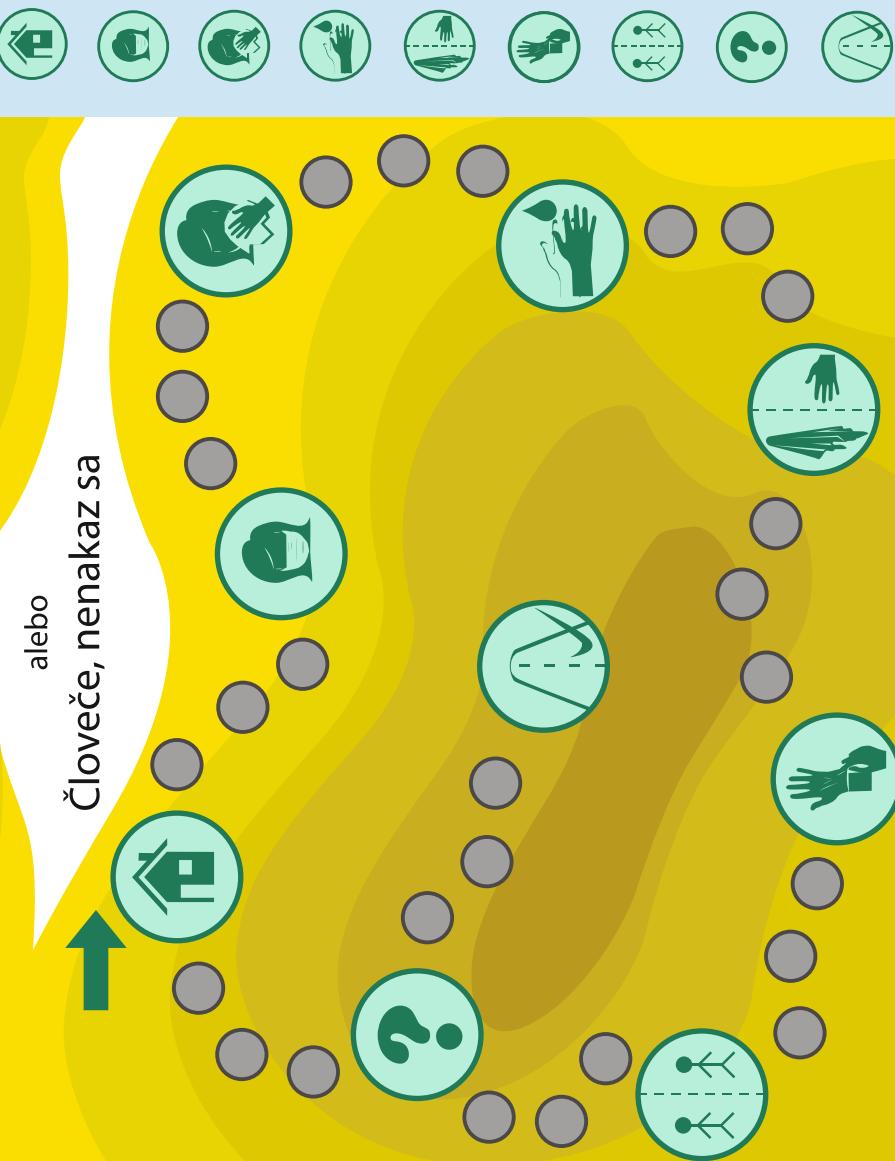
Lucia Anna Franková IV.B GRD
Ruky hore!

Prevenčia proti COVID 19

alebo

človeče, nenakaz sa

Vysvetlivky

- Zostáte doma
- Noste rúška
- Zakrývajte si ústa pri kašlani či kýchani vreckovkou
- Často si umývajte ruky mydлом
- Nepoužívajte spoločný uterák s inými ľudmi
- Noste rukavice
- Udržujte si odstup od ľudí, ktorí kašľu alebo kýchajú
- Položte si otázku, či dodržiavate opatrenia.
- Ak áno, pokračujte vpravo.
- Ak nie, zvolte hornú cestu.
- GRATULUJEME!**
- Šte na správej ceste v boji proti koronavírusu!

Vymaľuj si tak ako chceš aby vyzeral tvoj rok

Január						
N	P	U	S	Š	P	S
				1	2	
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Február						
N	P	U	S	Š	P	S
		1	2	3	4	5
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28						

Marec						
N	P	U	S	Š	P	S
		1	2	3	4	5
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

April						
N	P	U	S	Š	P	S
		1	2	3		
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

Máj						
N	P	U	S	Š	P	S
					1	
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Jún						
N	P	U	S	Š	P	S
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Júl						
N	P	U	S	Š	P	S
		1	2	3		
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

August						
N	P	U	S	Š	P	S
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

September						
N	P	U	S	Š	P	S
		1	2	3	4	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Október						
N	P	U	S	Š	P	S
		1	2			
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

November						
N	P	U	S	Š	P	S
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

December						
N	P	U	S	Š	P	S
		1	2	3	4	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

A vyznač si dôležité termíny, aby si nezabudol

šťastný nový rok

ŠKOLA
UMELECKÉHO
PRIEMYSLU
PREŠOV

